

Hämeenlinnan hallinto-oikeus
Raatihuoneenkatu 1
13100 Hämeenlinna

ASIA Selitys Pirkanmaan maakuntahallituksen 21.8.2017 antamasta
maakuntakaavan 2040 hyväksymispäätöksestä tehtyjä valituksia
koskevasta lausunnosta

SELITYKSEN ANTAJAT

Eläköön Eteläpuisto ry

Papinkatu 21 H 5
c/o Ingman
33200 TAMPERE

Suomen luonnonsuojeluliiton Tampereen yhdistys ry

(Entinen Tampereen ympäristönsuojeluyhdistys ry)
Kuninkaankatu 39
33200 TAMPERE

Tampereen kasvitieteellinen yhdistys ry

Haiharankatu 22 B 8
33710 TAMPERE

Suomen luonnonsuojeluliiton Pirkanmaan luonnonsuojelupiiri ry

Kuninkaankatu 39
33200 TAMPERE

Prosessiosoite:

Eläköön Eteläpuisto ry
Papinkatu 21 H 5
c/o Ingman
33200 TAMPERE

VALITUKSENALAINEN
PÄÄTÖS

Pirkanmaan maakuntavaltuusto 27.3.2017 § 12
Pirkanmaan maakuntakaavan 2040 hyväksyminen

SELITYS

0 YLEISTÄ

Asiassa on kyse siitä, turvaako maakuntakaava historiallisesti, maisemallisesti ja virkistyskäytön kannalta korvaamattoman arvokkaan Eteläpuiston säilymisen vai mahdollistaako se sellaisen asemakaavan laatimisen alueelle, jossa nämä arvot hävitetään.

Tampereen kaupungin ja Pirkanmaan Liiton edustajat ovat noudattaneet prosessissa eräänlaista kaksoisstrategiaa:

- Alkuvaiheessa on harhaanjohtavasti väitetty, ettei valmisteilla ollut asemakaava ollut voimassa olleen Pirkanmaan 1. maakuntakaavan vastainen.
- Samaan aikaan on johdonmukaisesti pyritty muuttamaan maakuntakaavaa niin, ettei ristiriitaa maakuntakaavan ja vireillä olevan asemakaavan välillä enää olisi.

Oikeudellisesti kaupungin ja Pirkanmaan liiton edustajien toiminnalla asian ensivaiheessa on merkitystä arvioitaessa, synnyttääkö se perustellun epäilyn heidän puolueettomuutensa vaarantumisesta. Tämän olemme valituksessamme osoittaneet. Maakuntahallituksen lausunto sekä Pekka Salmen ja Karoliina Laakkonen-Pöntyksen vastineet eivät ole voineet kumota perustelujamme.

Toiseen vaiheen oikeudellinen avainkysymys on, turvaako valituksenalainen Pirkanmaan maakuntakaava Eteläpuiston arvojen säilymisen vai mahdollistaako sellaisen asemakaavan hyväksymisen, joka tarkoittaa näiden arvojen hävittämistä. Tätä joudutaan arvioimaan sen valossa, mitä Tampereen kaupungin ja Pirkanmaan liiton edustajat eri vaiheissa ovat todenneet maakuntakaavan ja vireillä olleen asemakaavan keskinäisestä suhteesta lausuneet.

Keskeinen osa varsinaisen Eteläpuiston alueesta kuuluu valtioneuvoston hyväksymän valtakunnallisesti merkittävän rakennetun kulttuuriympäristön (RKY 2009) piiriin. Tästä aiheutuvat rajoitteet ja velvoitteet tulee ottaa maakuntakaavassa huomioon. Maankäyttöratkaisuja ei näin voida jättää puhtaasti kuntakaavoituksen varaan, kuten Pirkanmaan liitto on nyt toiminut.

1 MAAKUNTAKAAVAN TEHTÄVÄ JA TARKOITUS

Maakuntahallitus väittää valittajien esittäneen maakuntakaavan ratkaisun mahdollistavan tietynlaisen rakentamisen. Maakuntahallitus toteaa, että maakuntakaavan perusteella ei voida myöntää rakennuslupia, vaan maakuntakaavan pohjalta kaupungin tulee laatia alueelle vähintään asemakaava.

Valituksen perustelut rakentuvat maakuntahallituksen näkemyksen mukaan pääosin Tampereen kaupungin Eteläpuistoa koskevaan asemakaavaehdotukseen, ei maakuntakaavan sisältöön.

Nämä väitteet ovat virheellisiä ja keskenäänkin ristiriitaisia. Koko valituksemme lähtee siitä, miten maakuntakaava ohjaa asemakaavan laatimista. Tässä

tarkastelussa on väistämättä arvioitava maakuntakaavan ja asemakaavan keskinäistä suhdetta: millaisia vaihtoehtoja asemakaavalle maakuntakaava oikeusvaikutustensa puitteissa tarjoaa.

Olemme valituksessa johdonmukaisesti korostaneet, ettei hyväksytyt maakuntakaava yleispiirteisten ja ristiriitaisten kaavamerkintöjen ja -määräysten johdosta ohjaa kuntakaavoitusta maankäyttö- ja rakennuslain edellyttämällä tavalla. Maakuntakaava on toki lähtökohtaisesti yleispiirteinen maankäyttösuunnitelma, mutta tämän varjolla ei ole hyväksyttävää ohittaa maakuntakaavan ohjausvelvoitetta ja maankäyttö- ja rakennuslaissa määriteltyjä maakuntakaavan sisältövaatimuksia.

2 ESTEELLISYYS VALMISTELUSSA JA PÄÄTÖKSENTEOSSA

2.1 Maakuntahallituksen lausunto

Maakuntahallitus yhtyy lausunnossaan Pekka Salmen ja Karoliina Laakkonen-Pöntyksen laatimien vastineiden sisältöön. Maakuntahallitus toteaa molempiin henkilöihin kohdistuvista valituksista lisäksi seuraavaa: *”Virkamies ratkaisee esteellisyytensä itse ja monijäsenen toimielimen jäsenen esteellisyyden ratkaisee toimielin. Tässä tapauksessa esteellisyydelle ei ole ollut perusteita.”*

Ylimalkainen ja lähemmin perustelematon lausunto osoittaa Pirkanmaan liiton hallintokulttuurissa vakavia puutteita suhteessa esteellisyysskysymyksiin. Esteellisyydestä epäiltyjen vastineisiin viitaten liiton oma arviointi asiassa jätetään tekemättä. Väitettyä esteellisyyttä ei ole edes pyritty selvittämään ja arvioimaan vakavasti. Esteellisyys aiheutuu olemassa olevista ulkopuolisen arvioinnin kestävästä tosiseikoista, ei virkamiehen tai toimielimen mielipiteestä.

2.2 Pekka Salmen vastine

Puolueettomuuden vaarantuminen

Pekka Salmi kirjoittaa: *”Valituksessa esitettyyn kysymykseen puolueettomuudesta totean, että maakuntavaltuusto puheenjohtajineen koostetaan kunnallisista luottamushenkilöistä. Ei ole laitonta olla samanaikaisesti luottamustehtävässä sekä kunnassa että maakunnan liitossa, ja toimia apulaispormestarina toisessa näistä organisaatioista. Mikäli tällainen tilanne sinänsä jo langettaisi erityisen epäilyn henkilön puolueettomuudelle, olisivat kaikki kuntien työntekijät esteellisiä toimimaan luottamushenkilöinä ja päätöksentekijöinä kunnissa ja maakuntien liitoissa niiden eri elimissä.”*

Päätätely ja argumentaatio ovat kestävämpiä. Pirkanmaan liiton ylivoimaisesti suurimman kaupungin kaavoituksesta vastaavana apulaispormestarina ja yhdyskuntalautakunnan puheenjohtajana sekä maakuntavaltuuston puheenjohtajana ja maakuntakaavatyön ohjausryhmän jäsenenä samanaikaisesti toimiminen rakentaa erittäin haastavan kaksoisroolin, jossa mahdollisen esteellisyyden tunnistaminen on keskeisen tärkeää. Tätä seikkaa eivät Pekka Salmi eikä Pirkanmaan liiton hallinto ole nähtävästi tunnistaneet lainkaan. Kaavoitus on lähtökohtaisesti ristiriitaisten lähtökohtien, tavoitteiden ja intressien yhteensovittamista. On selvää, että kuntakaavoituksen ja maakuntakaavoituksen vä-

lillä voi vallita ja vallitsee jännitteitä, joissa intressiristiriitojen tunnistaminen ja huomioon ottaminen on välttämätöntä.

Pormestarien ja apulaispormestarien asemasta luottamushenkilön ja/tai viranhaltijan roolissa on niukasti oikeuskäytäntöä. On epäselvää, onko ylimalkaan hyväksyttävää että maakunnan suurimman kaupungin kaavoituksesta vastaava viranhaltijan asemassa toimiva apulaispormestari on samanaikaisesti luottamushenkilönä maakuntavaltuuston puheenjohtajana päättämässä maakuntakaavojen sisällöstä. Kiistatonta kuitenkin on, että esteellisyyksymyksiin pitäisi tällaisessa tilanteessa suhtautua erityisen huolellisesti. Hallinto-oikeuden ratkaisulla on tässä tilanteessa ennakkotapauksen luonne.

Pekka Salmen väite, että tämän intressiristiriidan tunnistaminen tässä nimenomaisessa tapauksessa tarkoittaisi, ettei yksikään kuntien työntekijöistä voisi toimia luottamushenkilöinä kunnissa ja maakuntien liitoissa, osoittaa ettei hän toimintakaudellaan ole lainkaan ymmärtänyt kaksoisrooliinsa liittyviä haasteita oman esteellisyytensä tunnistamisessa. Kyseessä on ulkopuolisen selkeästi havaittavissa oleva syy puolueettoman päätöksenteon vaarantumiselle, jota Pekka Salmi tai Pirkanmaan liiton hallinto eivät ole omaksumansa hallintokulttuurin puitteissa havainneet.

Toteamme, että esteellisyyden syntymiseen riittää jo puolueettoman päätöksenteon vaarantuminen; valittajilla ei ole todistustaakkaa sen suhteen, että Pekka Salmi olisi käyttänyt kaksoisrooliinsa epäasiallisesti.

Julkiset kannanotot

Pekka Salmi kirjoittaa vastineessaan, ettei lehti- tai nettikirjoittelu tai muunlainen mielipiteiden ilmaisu voi aiheuttaa esteellisyyttä. Johtavan virkamiehen tehtäviin kuuluu kertoa toimialansa asioista julkisuudessa. Luottamushenkilöiden valitsemalla johtavalla virkamiehellä on hänen mukaansa oikeus poliittisesti ohjata toimialallaan tehtäviä kaavasunnitelmia ja kertoa näistä poliittisista tavoitteista ja prosessin etenemisestä ym. julkisuudessa.

Valituksessa toteamme, että apulaispormestari Salmen ymmärtämättömyyttä asemansa ja monien rooliensa edellyttämää objektiivisuutta ja asiallisuutta kohtaan osoittaa hänen kirjoituksensa 15.2.2017 Eteläpuiston tehorakentamista kannattavassa Enemmän kaupunkia Tampereelle -Facebookryhmässä. Viitatussaan Pirkanmaan ELY-keskuksen Eteläpuiston asemakaavaehdotuksesta antamaan kriittiseen lausuntoon hän väittää virheellisesti, että Pirkanmaan ELY-keskus on ”halunnut suojella sorakenttiä ja joutomaata”. Samalla Salmi on Tampereen kaavoituksesta vastaavana apulaispormestarina kyseenalaistanut valvovan viranomaisen ELY-keskuksen kompetenssin asiassa. Kirjoitus on valituksemme liitteenä 8. Alatyylinen purkaus ei ole johtavan virkamiehen asiallista tiedottamista poliittisista tavoitteista ja prosessin etenemistä vaan turhautuneen poliitikon pahan olon vuodatus harmillisesta käänteestä asiassa, josta on kehkeytynyt henkilökohtainen arvovaltakysymys. On hämmentävää, ettei Pekka Salmi itse ymmärrä kirjoituksensa ei vain vaarantavan vaan tuhoavan luottamuksen hänen puolueettomuuteensa asiassa.

Toteamme, että vaikka mainittu Facebook-kirjoitus liittyikin ELY-keskuksen asemakaavaehdotuksesta antamaan lausuntoon, Pekka Salmi itsekin toteaa kytkennän asemakaavan ja maakuntakaavan välillä.

Erityinen hyöty tai vahinko

Pekka Salmi kirjoittaa: *”Käsitykseni mukaan kunnallisen virkamiehen (tai monijäsenisen toimielimen jäsenen) puolueellisuus kaava-asiassa voi tulla kyseeseen vain, mikäli asian ratkaisusta on odotettavissa erityistä hyötyä tai vahinkoa henkilölle itselleen, hänen läheiselle sukulaiselleen, toimeksiantajalleen tai muin hallintolain 28 § määrätyin samantyyppisin perustein. Kaavoituksessa kyseeseen voisi tulla esimerkiksi virkamiehen tai valtuutetun itsensä, hänen lähisukulaisen, työnantajan, lähisukulaisen työnantajan jne. maanomistajuus kaava-alueella.”* (Alleviivaukset lisätty.)

Pekka Salmi jättää ilmeisen tarkoituksella kertomatta, että hänen työnantajansa Tampereen kaupunki omistaa koko kiistanalaisen Eteläpuiston asemakaava-alueen. Hänen johdollaan alueelle on valmisteltu asemakaavaa, jonka perusteella on ennakoitu noin 100 miljoonan euron tontinmyyntitulot kaupungille. Sillä, mahdollistaako maakuntakaava asemakaavahankkeen toteutumisen, on asiassa ratkaiseva merkitys. Intressiritiriitä on ilmeinen.

Lopuksi

Pekka Salmi kirjoittaa, ettei hän ole ollut esteellinen Pirkanmaan liiton maakuntavaltuuston jäsenenä ja puheenjohtajana toimiessaan, kun Pirkanmaan maakuntakaavasta 2040 on tehty valtuustopäätöksiä. Tulkintamme on toinen, eikä Pekka Salmi ole voinut vastineessaan kumota perustelujamme.

Pekka Salmi on osallistunut maakuntakaavan valmisteluun ja päätöksentekoon maakuntahallituksen kokouksissa ainakin 19.1.2015, 17.8.2015, 14.9.2015, 9.11.2015, 30.11.2015, 18.1.2016, 15.2.2016, 12.9.2016, 12.12.2016, 16.1.2017 ja 13.2.2017. Maakuntakaavan ohjausryhmän kokouksista ei Pirkanmaan liiton verkkosivuilta, maakuntahallituksen lausunnosta tai Pekka Salmen vastineesta ole saatavissa tietoa. Esteellisyyttä näissä kokouksissa Pekka Salmi ei vastineessaan edes kiistä. Pidämme asiaa näiltä osin toteennäytettynä.

2.3 Karoliina Laakkonen-Pöntyksen vastine

Aiemmat työtehtävät

Valituksessa esitämme: *”Toimiessaan aiemmin Tampereen kaupungin kaupunkiympäristön kehittämisen maankäytön suunnitteluyksikön arkkitehtina Laakkonen-Pöntys on laatinut ”Yhdyskuntarakenteen eheyttäminen Tampereella” -selvityksen (jäljempänä EHYT-selvitys), jonka kaupunginhallituksen suunnittelujaosto on hyväksynyt 13.6.2011. Selvityksessä Eteläpuisto osoitettiin ensimmäistä kertaa täydennysrakentamiskohteeksi. Ratkaisu ajettiin työryhmän puheenjohtajan ja sihteerinä toimineen Laakkonen-Pöntyksen painostuksesta läpi, vaikka se merkitsi täydellistä käännettä suhteessa Eteläpuiston*

merkitykseen ja käyttötarkoitukseen kaupungin kaikissa aiemmissa selvityksissä ja suunnitelmissa.”

Toteamme, ettei Karoliina Laakkonen-Pöntys vastineessaan kiistä tapahtunutta, joten sitä voidaan pitää tosiseikkana. Sen Laakkonen-Pöntys kiistää, että tapahtuneella olisi merkitystä arvioitaessa hänen mahdollista esteellisyyttään Pirkanmaan maakuntakaavan 2040 valmistelussa ja käsittelyssä.

Toteamme edelleen, että Laakkonen-Pöntyksen esteellisyyttä tulee arvioida kokonaisuutena. Se, ettei EHYT-selvitystä ole laadittu maakuntakaavaa varten, pitää paikkansa. Asialla on kuitenkin kokonaisuuden kannalta olennainen merkitys, kuten tulemme myöhempanä johtopäätöksissämme osoittamaan.

Asemakaavaprosessi

Karoliina Laakkonen-Pöntys kirjoittaa: *”En ole voinut olla esteellinen laatimaan maakuntakaavoitusjohtajana Pirkanmaan maakuntakaavaa 2040 vain siksi, että saman viran hoitoon kuuluu myös voimassa olevien maakuntakaavojen toteutumisen edistämistä ja siihen liittyvää maakuntakaavan sisällön tulkintaa ja sen esilletuomista viranomaisneuvotteluissa.”*

Tätä ei valituksessa ole edes väitetty. Olemme todenneet, ettei Laakkonen-Pöntys ole valvoessaan maakuntakaavojen toteutumisen edistämistä ja siihen liittyvää maakuntakaavan sisällön tulkintaa ja sen esilletuomista viranomaisneuvotteluissa virkavelvollisuuksiensa edellyttämällä tavalla ole tuonut esiin, että vireillä oleva asemakaavahanke on kiistatta voimassa olleen Pirkanmaan 1. maakuntakaavan vastainen. Tämän maakuntakaavan vastaisuuden olemme tuoneet yksityiskohtaisesti perustellen esiin valituksemme kohdassa 2.1 ja valituksen karttaliitteessä 7. Toteamme, ettei tähän todisteluumme ole maakunnan liiton lausunnossa eikä Pekka Salmen ja Karoliina Laakkonen-Pöntyksen vastineissa ole edes viitattu eikä maakuntakaavan vastaisuutta kiistetty.

Karoliina Laakkonen-Pöntys on liittänyt vastineeseensa 4.9.2015 pidetyn Eteläpuiston asemakaavaa koskevan viranomaisneuvottelun muistion. Muistioon on kirjattu seuraavaa:

”Pirkanmaan liitto: Karoliina Laakkonen-Pöntys totesi puheenvuorossaan, että asemakaavan tavoitteenasettelu on pääosin voimassa olevan ensimmäisen maakuntakaavan mukainen. Tavoitteet eivät myöskään ole ristiriidassa valmisteilla olevan toisen maakuntakaavan kanssa. Seudullisen virkistysalueen, kulttuuriympäristöjen sekä kaupunkikehittämisen kohdealueen tavoitteiden huomioiminen ja yhteensovittaminen ovat asemakaavatyössä tärkeää maakuntakaavan näkökulmasta. Laakkonen-Pöntys nosti myös esille Koulukadun rakennetun kulttuuriympäristön maakunnallisesti merkittävänä arvoalueena”.

Muistiosta käy kiistatta ilmi, että Laakkonen-Pöntys on harkitun pyörein sanankääntein antanut ymmärtää, ettei asemakaavan lähtökohdaksi asetetun suunnitelman ja voimassa olleen maakuntakaavan välillä ole ristiriitaa. Tätä

hänen lausumaansa kaupungin edustajat ovat sitten jatkossa käyttäneet toistuvasti väittäessään, että asemakaavasunnitelma on Pirkanmaan liitonkin näkemyksen mukaan Pirkanmaan 1. maakuntakaavan mukainen.

Samalla käy ilmi näkemys, että ristiriitaa myöskään valmisteilla olevaan Pirkanmaan maakuntakaavaan 2040 nähden ei ole. Jo syksyllä 2015 on siis ilmoitettu, ettei valmisteilla oleva maakuntakaava tule asettamaan esteitä työn alla olevan asemakaavan hyväksymiselle.

Muistio osoittaa sitovasti, että asemakaavoituksen pohjana olleen suunnitelman maakuntakaavan vastaisuutta on aktiivisesti ja tietoisesti peitelty ja valmisteilla olevassa maakuntakaavassa 2040 on ollut tarkoituksena poistaa ilmeinen ristiriita.

Puheenvuorot ja kirjalliset lausunnot

Karoliina Laakkonen-Pöntys kirjoittaa: *"Valittajien mukaan olen väittänyt sanomasta julkisuudessa, että vireillä oleva asemakaava on Pirkanmaan 1. maakuntakaavan vastainen. Valittajat eivät kerro, mihin puheenvuoroihin tai kirjallisiin lausuntoihin he viittaavat. En ole kirjoittanut aiheesta lehti-, netti-, blogi- yms. kirjoituksia. Pirkanmaan liiton kanta kuntien kaavoihin käy aina ilmi niistä annetuista lausunnoista."*

Valituksessa emme ole viitanneet Laakkonen-Pöntyksen julkisiin puheenvuoroihin kuten lehti-, netti-, blogi- yms. kirjoituksiin. Laakkonen-Pöntys kiistää väitteen, jota valituksessa ei ole esitetty.

Laakkonen-Pöntys jättää vastaamatta siihen, mitä valituksessa toteamme hänen esittäneen viranomaisneuvotteluissa tai hänen allekirjoittamissaan Pirkanmaan liiton lausunnoissa. Nämä kannanotot voi tiivistää seuraavasti:

- Keskustan strateginen osayleiskaava, luonnos, Pirkanmaan liiton lausunto 2.6.2014
"Molemmat yleiskaavan luonnosvaihtoehdot ovat pääpiirteissään voimassa olevien Pirkanmaan 1. maakuntakaavan ja 2. vaihe-maakuntakaavan (liikenne ja logistiikka) suunnitteluperiaatteiden mukaisia."
- Keskustan strateginen osayleiskaava, ehdotus, Pirkanmaan liiton lausunto 14.9.2015
"Pirkanmaan liitto toteaa, että Tampereen keskustan strategisen osayleiskaavaehdotuksen sisältö noudattaa Pirkanmaan voimassaolevan kaavan suunnitteluperiaatteita."
- Keskustan strateginen osayleiskaava, ehdotus, viranomaisneuvottelu 27.10.2015
"Karoliina Laakkonen-Pöntys totesi jo maakuntahallituksen antaneen lausuntonsa kaavaehdotuksesta." ... "Pirkanmaan liiton mukaan maakuntakaavan ohjaus näkyy yleiskaavan viherverkon ratkaisuihin."

- Eteläpuiston asemakaava, aloitusvaihe, viranomaisneuvottelu 4.9.2015
”Karoliina Laakkonen-Pöntys totesi puheenvuorossaan, että asemakaavan tavoitteenasettelu on pääosin voimassa olevan ensimmäisen maakuntakaavan mukainen. Tavoitteet eivät myöskään ole ristiriidassa valmisteilla olevan toisen maakuntakaavan kanssa.”
- Eteläpuiston asemakaava, valmisteluaineisto, Pirkanmaan liiton lausunto 22.4.2016
”Asemakaavojen tavoitteenasettelu on pääosin Pirkanmaan voimassaolevien maakuntakaavojen mukainen. Viitesuunnitelmat A ja B sekä niiden pohjalta laaditut kaavaluonnokset toteuttavat parhaiten Pirkanmaan 1. maakuntakaavan tavoitteita, sekä myös laadittavana olevan Pirkanmaan kokonaismaakuntakaavan 2040 ehdotuksen sisältöä. Kaava-aineistoon on syytä lyhyesti kuvata maakuntakaavan 2040 luonnoksen sijaan lausuttavana oleva ehdotus. On hyvä että kaavaprosessissa ja aineistossa on selvitetty Eteläpuiston ranta-alueen mitoitusta ottaen huomioon laajempi alue.”
- Eteläpuiston asemakaava, ehdotus, Pirkanmaan liiton lausunto 22.4.2016
”Asemakaavan tavoitteenasettelu on pääosin Pirkanmaan voimassaolevien maakuntakaavojen mukainen. Kaavaehdotuksen ratkaisujen voidaan katsoa tyydyttävällä tavalla toteuttavan Pirkanmaan 1. maakuntakaavaa, sekä vastaavan maakuntakaavan 2040 tavoitteisiin alueen osalta.”

Huomiota herättävän johdonmukaisesti Karoliina Laakkonen-Pöntys jättää arvioimatta esillä olleiden kaavasunnitelmien suhdetta voimassa olleeseen Pirkanmaan 1. maakuntakaavan. Hän vertaa joko suunnitelmia maakuntakaavan suunnitteluperiaatteisiin (perin epämääräinen, tulkinnanvarainen käsite, ei yksilöity kaavaselostuksessa) tai asemakaavan tavoiteasettelua maakuntakaavaan. Molemmissa tapauksissa verrataan yhteismitattomia asioita. Näin annetaan yleiskaavan ja asemakaavan maakuntakaavan mukaisuudesta harhaanjohtava kuva syyllistymättä varsinaisesti epätotuuteen. Tosiseikkojen peittely ja salaaminen on kuitenkin ilmeistä.

Tampereen keskustan strateginen yleiskaava on selvästi voimassa olleen Pirkanmaan 1. maakuntakaavan vastainen. Kumotessaan Tampereen kaupunginvaltuuston yleiskaavan hyväksymistä koskevan päätöksen Hämeenlinnan hallinto-oikeuskin on todennut:

”Maakuntakaavassa rantaviivaa on melko laajasti osoitettu nimenomaan viheralueeksi. Osayleiskaavan viheraluevaraus on tältä osin selvästi suppeampi kuin maakuntakaavan. Kaavaa laadittaessa ei ole tarkemmin perusteltu maakuntakaavan suunnittelumääräyksen sivuuttamista.”

(HHO 7.4.2017 17/0114/2)

Eteläpuiston asemakaavan lähtökohtana ollut Seelake-suunnitelma, nähtävillä pidetyt kaavaluonnokset ja kaavaehdotus ovat selvästi voimassa olleen Pir-

kanmaan 1. maakuntakaavan vastaisia, kuten olemme valituksessamme osoittaneet. Tätä ei Karoliina Laakkonen-Pöntys vastineessaan edes kiistä.

Se, että Karoliina Laakkonen-Pöntys on toistuvasti ja johdonmukaisesti pyrkinyt peittelemään yleiskaavan ja asemakaavan maakuntakaavan vastaisuutta, on vastoin hänen virkavelvollisuuttaan arvioida, kuinka kuntakaavat toteuttavat voimassa olevaa maakuntakaavaa.

Johtopäätökset

Karoliina Laakkonen-Pöntyksen toimintaa tulee esteellisyyšnäkökulmasta arvioida kokonaisuutena.

Hän on ollut ensin vahvasti myötävaikuttamassa siihen, että

- Tampereen kaupungin johdonmukainen ja pitkäaikainen linja kaupunkipuistojen säilyttämisestä viheralueina nopeasti, olemattomin perustein ja vastoin hyvää hallintotapaa yllättäen kääntyi EHYT-selvityksessä Eteläpuiston kohdalla päinvastaiseksi.

Sittemmin hän on Pirkanmaan liitossa maakuntakaavajohtajana toimiessaan:

- aktiivisesti ja virkavelvollisuksiensa vastaisesti peiteltyt tosiseikkaa, että hänen myötävaikutuksellaan käynnistynyt Eteläpuiston asemakaavahanke on voimassa olleen Pirkanmaan 1. maakuntakaavan vastainen; sekä
- vaikuttanut keskeisesti siihen, että valmisteilla olleesta Pirkanmaan maakuntakaavan 2040 tämä ristiriita poistetaan.

Laakkonen-Pöntyksen toiminta on ollut pitkäaikaista, johdonmukaista ja jatkuvaa. Ei ole uskottavaa, että mikään hänen toimistaan olisi tapahtunut tietämättömyydestä tai erehdyksestä. Kokonaisuutena arvioiden hänen toimintansa kiistatta vaarantaa luottamuksen hänen puolueettomuuteensa.

Hyvän hallinnon vaatimusten näkökulmasta pidämme myös arveluttavana, että Karoliina Laakkonen-Pöntys on osallistunut Pirkanmaan liiton lausunnon valmisteluun ja hyväksymiseen valituksesta, jossa hänen esteellisyytensä on keskeinen valitusperuste.

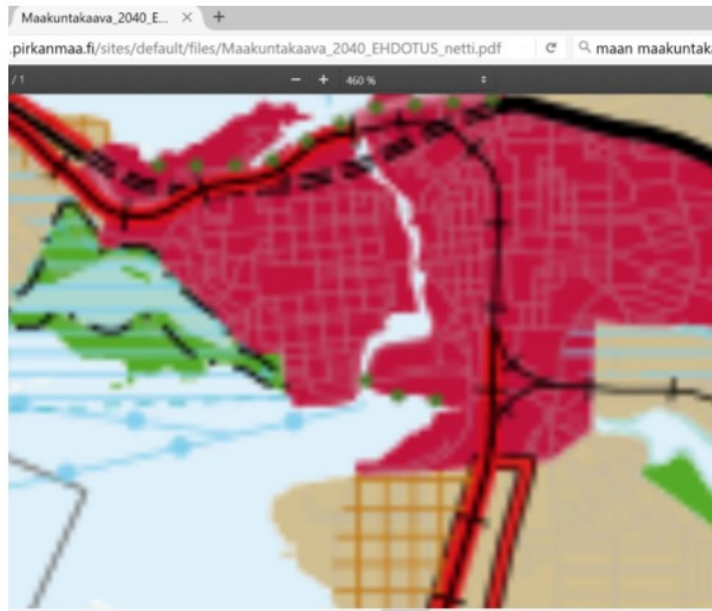
3 PUUTTEET KAAVAEHDOTUKSEN NÄHTÄVILLÄPIDOSSA

Lausunnoissaan maakuntahallitus kiistää kategorisesti kaikki valituksessa esittämämme väitteet puutteissa ja ongelmissa kaavaehdotusaineiston sähköisessä nähtävilläpidossa. Mitään luotettavaa selvitystä kansalaisten kokemissa kiistattomissa ongelmissa ei kuitenkaan esitetä. Lausunnoissa väitetään, että maakuntakaavan internetsivuilla esitettyjä, nähtävillä asetettuun kaavaehdotukseen liittyviä kaava-asiakirjalinkkejä ei muuteltu nähtävilläolon aikana. Nähtävillä asetettu kaavaehdotusaineisto on lausunnon mukaan ollut koko nähtävilläoloajan samassa www-osoitteessa samanlaisena.

Selvitystä vaille jää, miten nähtävilläpidon alkuvaiheessa virheelliseen kohteeseen johtanut linkki on myöhemmin itsestään korjaantunut.

Valituksessa esitimme että Pirkanmaan liitto toimittaa tietojärjestelmän lokitietoihin tai muuhun luotettavaan aineistoon perustuvan selvityksen siitä, mitä aineistoja on kaavaehdotuksen nähtävilläpidon aikana lisätty, poistettu, korjattu tai täydennetty. Tämän pohjalta tulee arvioida, täyttääkö kaava-aineiston sähköinen nähtävilläpito selvyydeltään ja sisällöltään lain ja asetuksen vaatimukset erityisesti 30 päivän määräajan osalta. Tällaista selvitystä ei ole saatu. Maakuntahallitus ei ole voinut luotettavasti todistaa väitteidensä paikkansapitävyyttä.

Maakuntahallitus ei myöskään selvitä, miten valituksemme liitteen 9 mukainen maakuntakaavakartan sähköinen versio ”täyttää selvyydeltään ja sisällöltään lain ja asetuksen vaatimukset.” Nähtävillä pidetty kaavakartta avautui ainakin osassa yleisesti käytettyjä verkkoselaimia käytännössä lukukelvottomassa muodossa.

Kuva 1 Maakuntakaavakartta, nähtävillä pidetty sähköinen versio

Kaavaehdotuksen nähtävilläpidon puutteet on tuotu esiin jo Eläköön Eteläpuisto ry:n jättämässä muistutuksessa. Asia on sivuutettu vastineraportissa maininnatta eikä siihen ole saatu Pirkanmaan liitolta perusteltua vastausta.

4. VASTINEEN ANTAMINEN MUISTUTUKSIIN

Maakuntahallituksen lausunnossa väitetään: *”Vastineraportti on kokonaisuus, jossa on vastattu useiden tahojen antamaan samankaltaiseen palautteeseen. Maakuntahallituksen näkemyksen mukaan kaikkiin Eläköön Eteläpuisto ry:n muistutuksen olennaisiin kohtiin on annettu Pirkanmaan liiton perusteltu vastine.”*

Maankäyttö- ja rakennuslain 65 § mukaan kaavaehdotuksesta muistutuksen tehneille, jotka ovat ilmoittaneet osoitteensa, on ilmoitettava kunnan tai maakunnan liiton perusteltu kannanotto esitettyyn mielipiteeseen.

Valituksessamme totesimme, että yhteenvedossa muistutuksissa ja vastineessa on kokonaan sivuutettu muistutuksessa esitetyistä keskeisistä seikoista esimerkiksi:

- kaavaehdotuksen maakuntakaavan sisältövaatimusten vastaisuus;
- valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden vastaisuus;
- puutteet kaavaehdotusaineiston nähtävilläpidossa;
- puutteet ja virheet luonnosvaiheen mielipiteemme käsittelyssä.

Maakuntahallitus ei voi lausunnossaan osoittaa, missä kohtaa vastinetta sen käsityksen mukaan maakunnan liitto on antanut vastauksen edellä mainittuihin muistutuksemme keskeisiin näkökohtiin. Meillä on perusteltu syy katsoa, ettei maankäyttö- ja rakennuslain edellyttämää perusteltua kannanottoa esitettyyn mielipiteeseen ole vielä saatu.

Osallisten tulee voida luottaa siihen, että muistutuksen olennaiset kannanotot ja perustelut esitetään yhteenvedossa ja niihin saadaan maakunnan liiton perusteltu kannanotto. Päättäjien tulee voida luottaa siihen, että nämä seikat on avoimesti saatettu heidän tietoonsa. Se, että monisatasivuinen kooste muistutuksista on kokouksessa "ollut luettavissa" ei paikkaa yhteenvedon kiistattomia puutteita. Luottamushenkilöiden on käytännössä mahdotonta kokoustilanteessa tarkistaa, onko kaikki olennainen muistutuksista mukana yhteenvedossa ja vastineessa. Heillä ei pitäisi myöskään olla mitään järkevää epäilyä asiasta.

Katsomme edelleen että keskeinen osa muistutuksen sisällöstä on käytännössä salattu maakuntahallitukselta ja -valtuustolta. Kaavoitusmenettelyssä tulee noudattaa hallintolaissa määriteltyjä hyvän hallinnon periaatteita. Näiden periaatteiden loukkaaminen on katsottava osallisten oikeuksia loukkaavaksi menettelyvirheeksi.

Menettelyn johdosta maakunnan liiton vastaus muistutuksessa esitettyyn on jäänyt olennaisilta osin saamatta. Pirkanmaan liiton vastine ei ole MRL 65 § 2 ja 3 momentin edellyttämä perusteltu kannanotto esitettyyn mielipiteeseen.

Kyseessä on osallisen kannalta merkittävä menettelyvirhe, ei vastineraportin anteeksiannettavissa oleva puute. Maakuntahallituksen lausunto ei pysty perustelemaan ja oikeuttamaan menettelyvirhettä.

5. KAAVA-AINEISTON KARTAT

Maakuntahallitus toteaa: *"Karttateknisistä syistä arvokkaat rakennetut kulttuuriympäristöt on esitetty erillisillä kartoilla (niin sanotut vinjettikartat) pääkartan kanssa samalla karttalehdellä niiden taajamien osalta, joissa luettavuus vaikeutuisi, mikäli kaikki merkinnät esitettäisiin yhdellä kartalla. Kaikilla 12 kartalla on samat ohjaus- ja oikeusvaikutukset. Pääkartalla on kyseisten taajama-alueiden kohdalla yksiselitteinen merkintä RK ja suorakaideviiva, jonka kuvauksessa viitataan vinjettikarttoihin. Kaikki kartat ovat samalla karttalehdellä*

samassa mittakaavassa, ja molemmissa on käytetty samaa maakuntakaavan pohjakarttaa.”

Lausunnon teksti on kaavoituksen ammattilaisellekin käsittämätön eikä vastaa maakuntakaavakartalla esitettyä. Selitys ei vastaa hallintolain edellyttämää selkeyden ja ymmärrettävyyden vaatimusta.

Vaikeaselkoiset ja ristiriitaisten kaavamerkintöjen ja -määräysten ongelmasta toteamme, että vinjettikartan RK-rajauksista koskeva suunnittelumääräys on:

- *Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa, rakentamisessa ja käytössä on varmistettava, että valtakunnallisesti merkittävät kulttuuriympäristöjen arvot säilyvät. Uusi rakentaminen on sopeutettava alueen kulttuuriympäristön ominaispiirteisiin ja ajalliseen kerroksellisuuteen.*

Pääkartan kaavamerkinnän C Keskustatoimintojen alue määräysten taas maakuntakaavoitusjohtaja Katoliina Laakkonen-Pöntys on useissa kirjallisissa ja suullisissa kannanotoissaan katsonut mahdollistavan sellaisen yleiskaavan ja asemakaavan laatimisen Eteläpuiston alueelle, joka merkitsee mainittujen kulttuuriympäristön arvojen hävittämistä.

Mitään arvoja ei voida samanaikaisesti sekä säilyttää että hävittää. Tätä tarkoittavat kaavamerkinnät ovat kiistatta sovittamattomassa ristiriidassa keskenään.

6. VIRHEELLINEN VALITUSOSOITUS

Valituksessa toteamme että Pirkanmaan Liiton antamat kaksi erilaista valitusosoitusta ovat virheellisiä ainakin valituksen perusteena olevan lain, valitusajan laskemisen, oikeudenkäyntimaksun ja sähköisen asioinnin mahdollisuuden osilta. Ympäripyöreässä lausunnossaan maakuntahallitus jättää asiallisesti myöntämättä osan puutteista ja selittelee muutoin asiaa parhain päin.

Virheet ja maakuntahallituksen lausunto osoittavat vakavia puutteita sekä hallinnon ammattitaidossa että Pirkanmaan liiton hallintokulttuurissa. Maakuntakaavoituksesta vastaavan viranomaisen tulee tietää, että valitus tulee tehdä kunnallisvalituksena, ei hallintovalituksena. Valitusajan päätyminen tulee ilmoittaa oikein ja yksiselitteisesti. Oikeudenkäyntimaksu tulee ilmoittaa oikein. Kaikilla näillä tekijöillä on kiistaton vaikutus muutoksenhakijan oikeusturvaan.

Osallisten tehtävä ei ole hallita lainsäädäntöä viranomaista paremmin ja varmistua valitusosoituksen oikeellisuudesta. Jos erikseen pyydetty uusikin valitusosoitus on virheellinen, viranomaisen toiminnassa on vakavia puutteita. (Valituksemme liite 10.)

Hyvän hallinnon kulttuuriin kuuluu selvien virheiden myöntäminen ja toiminnan korjaaminen. Tällaisesta ei lausunnossa ole viitteitä. Menettely rasittaa muutoksenhakijan kannalta luottamusta koko maakuntahallituksen lausuntoon ja Pirkanmaan liiton toimintaan asiassa yleisestikin.

7. VALTAKUNNALLISET ALUEIDEN KÄYTÖN TAVOITTEET

7.1. Terveyshaittojen huomioon ottaminen ja arviointi

Maakuntahallitus esittää: *”Arvioissa on keskitytty maakuntakaavan kannalta merkittäviin alueisiin, joilla haittojen ennakointi on ollut mahdollista. Tällaisia alueita ovat muun muassa alueet, joilla rakennetta on esitetty merkittävästi tiivistettäväksi tai joille on osoitettu ympäristöhaittoja aiheuttavia käyttötarkoituksia. Eteläpuiston alue ei kuulu näihin alueisiin. Vaikutusten arvioinnin tulokset on huomioitu kaavaratkaisuissa.”*

Näkemyksemme mukaan Tampereen kaupungin tarkoituksena on nimenomaan merkittävästi tiivistää kaupunkirakennetta Eteläpuiston asemakaava-alueella. Pirkanmaan liitto on kannanotoissaan katsonut maakuntakaavan mahdollistavan tämän. Maakuntahallituksen väite, ettei Eteläpuiston alue kuulu tiivistettäviin alueisiin, on virheellinen ja harhaanjohtava.

7.2. Kulttuuriympäristö ja rakennusperintö

Maakuntahallitus kirjoittaa: *”Osa Eteläpuiston alueesta sisältyy maakuntakaavassa valtakunnallisesti merkittäväksi esitetyle Pispalanharjun-Pyynikin maisema-alueelle (Ma). Eteläpuistoa lähin maakunnallisesti merkittävä rakennettu ympäristö, ”Koulukadun ympäristö”, sekä valtakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö ”Hämeenpuisto” (RKY 2009) on esitetty kaavakartalla (vinjettikartalla). Koulukadun arvoalue on uusimman selvityksen mukainen, ja uusi maakunnallisesti merkittäväksi nostettu alue. Arvokkaan kulttuuriympäristön ja keskustatoimintojen alueen (C) merkinnät eivät ole ristiriitaisia: Rakennetun kulttuuriympäristön arvoalueet ovat maakuntakaavoissa erityisominaisuusmerkintöjä, joita käytetään taajamissa aina yhdessä jonkin aluevarausmerkinnän kanssa. Mainittujen merkintöjen sekä pääkäyttötarkoituksimerkinnän eli keskustatoimintojen alueen (C) suunnittelumääräykset turvaavat kulttuuriympäristöjen arvojen säilymistä. Maakuntahallitus katsoo, että kulttuuriympäristön arvojen säilymistä edistetään maakuntakaavassa valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden edellyttämällä tavalla.”*

Lausunnon väite, että kaavamerkinnät ja -määräykset turvaavat kulttuuriympäristön arvojen säilymistä, ovat selvässä ristiriidassa siihen nähden, että Pirkanmaan liitto on johdonmukaisesti katsonut maakuntakaavan mahdollistavan vireillä olleen Eteläpuiston asemakaavan hyväksymisen. Väite on virheellinen ja harhaanjohtava.

8. TAMPEREEN KAUPUNGIN YLEIS- JA ASEMAKAAVAT

Maakuntahallitus kirjoittaa: *”Muutoksenhakijat esittävät, että Pirkanmaan maakuntakaavojen ohjausvaikutuksissa suhteessa kaupungin kaavoitukseen olisi epäselvyyttä. Maakuntakaavan ohjausvaikutus toteutuu maakuntakaavojen osalta niin, että kulloinkin voimassa oleva maakuntakaava ohjaa yksityiskohtaisempaa suunnittelua. Pirkanmaan maakuntakaavojen ohjausvaikutukseen ei maakuntahallituksen näkemyksen mukaan liity mitään epäselvyyttä.”*

”Pirkanmaan maakuntakaavan 2040 laillisuutta tarkasteltaessa ei voida ottaa huomioon seikkoja, jotka koskevat voimassa olleiden Pirkanmaan maakuntakaavojen suhdetta vireillä olleisiin kaupungin asemakaavahankkeisiin.”

Maakuntakaavan ohjausvaikutus on kiistatta epäselvä, jos sen väitetään toisaalta turvaavan Eteläpuiston arvojen säilymisen ja toisaalta mahdollistavan sellaisen asemakaavan, joka tarkoittaa näiden arvojen hävittämistä. Tätä ristiriitaa ja epäselvyyttä ei maakuntahallituksen lausunto poista.

Kun maakuntakaava maakuntahallituksenkin mukaan toteutuu ohjaamalla yleis- ja asemakaavoitusta, maakuntakaavan laillisuutta on sekä lupa että velvollisuus arvioida sen ohjausvaikutusta yleiskaavoihin ja asemakaavoihin. On kohtuuton vaatimus, että osallisten tulisi tekeytyä tietämättömäksi samaan aikaan vireillä olevien yleis- ja asemakaavojen sisällöstä sekä siitä, mitä Pirkanmaan liiton edustajat ovat lausuneet niiden ja maakuntakaavan suhteesta. Myöskään maakuntahallitus ei voi tätä tietämättömyyttä teeskennellä.

Maakuntahallituksen lausunto sisältää ilmeisen kehäpäätelmän: toisaalta todetaan, ettei maakuntakaava mahdollista mitään rakentamista vaan siihen tarvitaan asemakaava. Toisaalta esitetään, ettei maakuntakaavaa voida arvioida siltä kannalta, millaisen asemakaavan se mahdollistaa. Kannanotot ovat sovittamattomassa ristiriidassa keskenään.

9. MAAKUNTAKAAVAN SISÄLTÖVAATIMUSTEN VASTAISUUS

Maakuntahallitus esittää lausunnossaan: *”Maakuntakaavan sisältövaatimukset täytyvät Eteläpuiston osalta aluetta koskevien maakuntakaavan määräysten muodossa. Määräyksissä on maakuntakaavan suunnittelutasolla huomioitu yhdyskuntarakenne, alueiden käytön ekologinen kestävyys, maiseman, luonnonarvojen ja kulttuuriperinnön vaaliminen sekä virkistykseen soveltuvien alueiden riittävyys. Merkinnät perustuvat asianmukaisiin, maakuntakaavan suunnittelutasoa palveleviin selvityksiin.”*

”Lisäksi maakuntahallitus toteaa, että Pirkanmaan 1. maakuntakaavan ja maakuntakaavan 2040 Eteläpuistoa koskevassa kaavan sisällössä ei ole tapahtunut merkittäviä muutoksia. Seudullisesti merkittävän viheryhteyden merkinnän määräys (maakuntakaava 2040) ja seudullisesti merkittävän virkistysalueen merkinnän määräys (1. maakuntakaava) ohjeistavat yksityiskohtaisempaa suunnittelua samalla tavoin. Maakuntakaavan 2040 määräys on itse asiassa kattavampi, sisältäen määräyksen: ”Alueen suunnittelussa on kiinnitettävä huomiota ympäristön laatuun, alueen ominaisuuksiin ekologisen verkoston osana sekä merkitykseen luonnon monimuotoisuuden kannalta.”

Tämän selityksemme kohdassa 2.7. olemme osoittaneet, ettei maakuntakaava täytä maankäyttö- ja rakennuslain 28 § 1 momentin vaatimusta valtakunnallisten alueidenkäytön tavoitteiden huomioon ottamisesta kulttuuriympäristön ja rakennusperinnön vaalimisen osalta.

Valituksemme kohdassa 3.2 olemme osoittaneet, ettei maakuntakaava täytä lain 28 § 2 mom. 2 kohdan vaatimusta ekologisesta kestävydestä, 6 kohdan

vaatimusta maiseman, luonnonarvojen ja kulttuuriperinnön vaalimisesta ja 7 kohdan vaatimusta virkistykseen soveltuvien alueiden riittävydestä.

Eteläpuiston ja sen lähiympäristön asemakaavan valmistaineistoa koskevassa lausunnossaan myös Pirkanmaan ELY-keskus korosti Eteläpuiston tärkeää asemaa Tampereen keskustan viherverkossa, ja sen suurta merkitystä kaupungin keskustan viherrakenteessa. ELY-keskuksen mukaan virkistysalueiden määrä Tampereen keskisellä suuralueella on suhteessa asukaslukuun jo nykyisellään huomattavan alhainen. Keskustan suunnittelualueella jäädytään alle puoleen (57 m²/asukas) tavoitellusta asemakaavoitetusta viherpinta-alasta 120 m²/asukas. Voimassa olevassa Pirkanmaan 1. maakuntakaavassa Eteläpuiston alue on osoitettu virkistysalueeksi. Molempien asemakaavaluonnosten mukaan nykyisiä puistoalueita otettaisiin rakentamiskäyttöön noin 10 hehtaaria. Nalkalantorin puistoalue, sen eteläpuolella sijaitseva urheilukenttä sekä yli puolet Eteläpuiston nykyisestä puistoalueesta menetettäisiin.

ELY-keskuksen näkemyksen mukaan näin suuren osuuden ottamista rakennusmaaksi koko keskustan asukkaita palvelevista virkistysalueista ei voi pitää perusteltuna ratkaisuna. Eteläpuiston virkistysalueen olennaista pienentämistä ja muuttamista luonteeltaan vain yhteydeksi kohti Pyynikkiä ei voida pitää perusteltuna ratkaisuna paitsi virkistysaluekokonaisuuden pinta-alan pienemisen, myöskään Pyynikinharjun luonnonsuojelullisten arvojen säilymisen näkökulmasta. (Kohtia Pirkanmaan ELY-keskuksen lausunnosta 7.2.2017).

Tämä ELY-keskuksenkin kanta vahvistaa, että kyse olisi maakuntakaavan muutoksessa merkittävästä Eteläpuiston aluetta ja Tampereen keskustan virkistysalueiden alaan vaikuttavasta päätöksestä, jonka maakuntahallitus kuitenkin kiistää.

Maakuntahallitus väittää kaavamääräysten turvaavan näiden sisältövaatimusten täyttymisen. Väite on ilmeisessä ristiriidassa sen kanssa, että liiton edustajat ovat kuitenkin toistuvasti ja johdonmukaisesti todenneet maakuntakaavan mukaisiksi sellaisen yleiskaavaratkaisun ja asemakaavaratkaisun, jotka merkitsevät edellä mainittujen vaatimusten sivuuttamista. On ilmeistä, että ympäripyöreiksi kirjoitetut maakuntakaavamääräykset ovat silmänlumetta ja niillä ei ole ollut tarkoitukseen rajoittaa Tampereen kaupungin mahdollisuuksia kuntakaavoituksella muuttaa arvokas historiallinen kaupunkipuisto tuottavaksi tonttimaaksi.

Väite, että Pirkanmaan 1. maakuntakaava ja Pirkanmaan maakuntakaava ohjaavat yksityiskohtaista suunnittelua samalla tavoin, on virheellinen. Jos tämä olisi edes ollut tavoitteena, Eteläpuisto olisi tullut merkitä myös uudessa maakuntakaavassa lukuisten muistuttajien esittämään tapaan virkistysalueeksi. Tästä Pirkanmaan liitto on johdonmukaisesti kieltäytynyt. Kuten Tampereen kaupunki myös Pirkanmaan liitto on koko prosessin ajan keskittänyt huomion pääasiasta sivuun, eli olemassa olevan historiallisen puiston asemesta rantavyöhykkeen kehittämiseen viheryhteytenä. Tätä linjaa liittohallitus jatkaa esittämällä lausunnossa useita esimerkkejä viheryhteyksien merkintätavasta maakuntakaavassa. Esitetyt esimerkit eivät ole lainkaan rinnastettavissa Eteläpuiston erityislaatuun. Viheryhteys on eri asia kuin viheralue. Viherväylä on

eri asia kuin kaupunkipuisto. Asioiden sekoittaminen hämäysmielessä on selvässä ristiriidassa hyvän hallinnon vaatimusten kanssa.

10. TÄYTÄNTÖÖNPANON KIELTÄMINEN

Hämeenlinnan hallinto-oikeus on välipäätöksellään ratkaissut täytäntöönpanon kieltämistä koskevan vaatimuksen. Asiasta lausumme tässä vaiheessa vain, että maakuntahallituksen lausunto ei vastaa laisinkaan vaatimuksessamme esitettyihin perusteisiin.

11. JOHTOPÄÄTÖKSET

Edellä lausutun perusteella katsomme, ettei maakuntahallituksen lausunnossa ja Pekka Salmen sekä Karoliina Laakkonen-Pöntyksen vastineissa ole voitu osoittaa valituksemme perusteluita virheellisiksi. Maakuntavaltuuston Pirkanmaan maakuntakaavan 2040 hyväksymistä koskeva päätös tulee kumota ainakin Tampereen Eteläpuiston aluetta koskevilta osin.

ALLEKIRJOITUKSET

Tampereella 29.9.2017

Eläköön Eteläpuisto ry

Rauli Virta hallituksen puheenjohtaja	Eeva Leino hallituksen varapuheenjohtaja
--	---

Suomen luonnonsuojeluliiton Tampereen yhdistys ry (Entinen Tampereen ympäristönsuojeluyhdistys ry)

Antti Putaja puheenjohtaja	Jenni Hakanen sihteeri
-------------------------------	---------------------------

Tampereen kasvitieteellinen yhdistys

Matti Kääntönen puheenjohtaja	Esa Kalska sihteeri
----------------------------------	------------------------

Suomen luonnonsuojeluliiton Pirkanmaan luonnonsuojelupiiri ry

Heikki Toivonen puheenjohtaja	Juho Kytömäki sihteeri
----------------------------------	---------------------------